

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2766/2022
05.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Мольац, адвокат из ..., против туженог „Научно-технолошки центар - Нис - Нафтагас“ ДОО Нови Сад, чији је пуномоћник Миодраг Војновић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1259/22 од 11.04.2022. године, у седници одржаној 05.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1259/22 од 11.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 469/20 од 06.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог бр. ... од 06.01.2020. године о отказу уговора о раду и да се обавеже тужени да тужиоца врати на рад на послове ... или друге одговарајуће послове, као и захтев тужиоца за накнаду парничних трошкова. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади парничне трошкове у износу од 109.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1259/22 од 11.04.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба тужиоца и укинута првостепена пресуда у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавеже тужени да тужиоца врати на послове ... или друге одговарајуће послове и тужба тужиоца у том делу захтева одбачена, док је у преосталом делу жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде, донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП, јер је другостепени суд у образложењу пресуде оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Указивање ревидента на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП (на коју описно указује) није било предмет оцене овог суда, јер се ради о повреди која се не може сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 01.04.2016. године. Закључењем анекса бр. 4. уговора о раду од 09.07.2019. године тужилац је формално премештен на радно место „... Департмана за ...“. У периоду од 09.07.2019. године до 22.11.2019. године уследило је више тужиочевих активности/односно неактивности на радном месту које су од стране послодавца оквалификоване као повреда радне обавезе и непоштовање радне дисциплине. То је довело до подношења захтева за утврђивање одговорности тужиоца од 29.11.2019. године, упозорења од 11.12.2019. године о постојању разлога за отказ уговора о раду и решења о удаљењу са рада, која су због одбијања тужиоца да их прими (12.12.2019. године) истакнута на огласној табли туженог 13.12.2019. године, на које се тужилац није изјаснио.

Наиме, упозорењем од 11.12.2019. године о постојању разлога за отказ уговора о раду тужиоца с позивањем, између осталог, на члан 179. став 2. тачке 1., 3. и 5. Закона о раду, тужиоцу је стављено на терет: 1.) неизвршавање налога непосредног руководиоца да присуствује састанку дана 04.10.2019. године, између 09,00 и 10,00 часова; 2.) одбијање да изврши налог непосредног руководиоца који му је дат 22.11.2019. године у 12.01 часова са задатком да до краја дана достави тражене податке за нове бушотине; 3.) одбијање да изврши налог непосредног руководиоца дат 17.09.2019. године садржан у меилу под називом „Нови распоред седења“ са задатком свим запосленима да поднесу захтев за пресељење кроз „service desk“ и слање меила од под називом „Нови распоред седења – Закон Републике Србије“ у коме тужилац говори о сепаратистичким тенденцијама из његове младости, а на крају меила: „да нама треба еволуција, а не револуција“; 4.) агресивно и претеће понашање према запосленом ББ дана 22.11.2019. године у преподневним часовима пред другим колегама; 5.) стављање дана 03.10.2019. године раширеног мокрог кишобрана да се суши у непосредној близини инсталација, а потом неодазивање на позив представника ХСЕ службе да кишобран уклони са кртне стазе јер представља опасност за безбедност запослених, те склапање кишобрана и уклањања тек пошто се осушио; 6.) слање другим запосленима, укључујући и запосленима из других организационих јединица, ометајућих и узнемиравајућих e-mail порука (ХР менаџеру дана 09.07.2019. године и 25.10.2019. године, а дана 21.11.2019. године колегама из других организационих делова (чија је садржина ближе изложена у нижестепеним одлукама) који нису у вези са обављањем послова и радних задатака и излазе из оквира пословних комуникација јер неретко садрже реторичка питања (позиве за политичке скупове, грубе инсинуације да су

одређени запослени извршили кривична дела због којих треба да се налазе у „Централном затвору“ и слично); 7.) нецелисходно коришћење службеног рачунара за слање е-меилова који ни на који начин нису повезани са обављањем радне обавезе; 8.) непоступање са дужном конструктивном сарадњом према запосленима у другим организационим деловима, а нарочито према запосленима ВВ и ГГ, тиме што није дошао на састанак који је заказан за 03.10.2019. године у 10,00 часова, већ је на позив на састанак одговорио меилом „Тема састанка: приложени меилови“ у којим непосредном руководиоцу и колегама ВВ и ГГ говори „да се узбиље“, и напослетку у меилу наводи; „Да су у пламену горели на терену, жене скакале у хол зграде, као и да млади запослени имају озбиљне здравствене проблеме“.

Предметним решењем туженог од 06.01.2020. године тужиоцу је отказан уговор о раду, због повреде радних обавеза и непоштовања радне дисциплине који су му стављени на терет упозорењем од 11.12.2019. године (под тачкама 1.-8.). сходно члану 179. став 2. тачка 1. Закона о раду и члану 18. став 4. тачка 4. подтачке а.) уговора о раду (због повреда радних обавеза учињених својом кривицом описаних под тачкама 1., 2., 3., 4., 5., 8. и 9. упозорења), сходно члану 179. став 2. тачка 3. Закона о раду и члана 18. став 4. тачка 4. подтачке б.) уговора о раду (због повреде радне обавезе учињене својом кривицом описане под тачком 7. упозорења), сходно члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 18. став 4. тачка 4. подтачке д.) алинеја 20. уговора о раду и члана 67. став 2. тачка 20 Колективног уговора туженог (због повреде радне обавезе учињене својом кривицом описаних под тачкама 1.,2.,3. и 5. упозорења) и сходно члану 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, члана 18. став 4. тачка 6. алинеја 2.уговора о раду и члана 68. став 1. тачка 2. Колективног уговора туженог (због повреде радне дисциплине учињене својом кривицом описаних под тачкама 4. и 6. опозорења).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду и за враћање на рад. Другостепени суд је правилно укинуо првостепену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавеже тужени да тужиоца врати на рад на послове ... или друге одговарајуће послове због учињене битне повреде из члана 374. став 2. ЗПП и одбацио тужбу у том делу. Суд није надлежан да одлучује о том тужбеном захтеву, с обзиром на то да је распоређивање запосленог у складу са врстом и степеном стручне спреме и радне способностима у искључивој надлежности послодавца, о чему одлучују у зависности од процеса организације рада.

Чланом 179. став 2. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе: ако несавесно или немарно извршавава радне обавезе (тачка 1.), ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада (тачка 3.), ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом односно уговором о раду (тачка 5.). Чланом 179. став 3. овог Закона прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то: ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 8.).

Чланом 67. став 2. тачка 20. Колективног уговора туженог прописано је да за учињену повреду радне обавезе послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, поред случајева утврђених Законом о раду, и у случају неизвршавања одлука и налога директора или налога непосредног руководиоца датих у складу са закљученим уговором о раду. Чланом 68. став 1. тачка 2. тачка 6. Колективног уговора туженог прописано је да се запосленом може отказати уговор о раду ако не поштује радну дисциплину у случају ометање других запослених у раду.

Чланом 18. став 4. тачка 4. уговора о раду, пречишћени текст, од 01.04.2016. године, који је тужилац закључио са туженим, предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца у складу са Законом о раду, Колективним уговором и овим уговором о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако несавесно или немарно извршава радну обавезу (подтачка а.) и нецелисходно и неодговорно користи средства рада (подтачка б.) Чланом 18. став 4. тачка 6. уговора о раду, предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду који не поштује радну дисциплину, између остalog, ометањем других запослених у раду (алинеја 2.)

Имајући у виду наведено, супротно наводима ревизије, по оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиоца у периоду од 09.07.2019. године закључно са 22.11.2019.године стекла обележја повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачке 1.,3 и 5. у вези члана 18. став 4. тачка 4. подтачке а.) и б.) уговора о раду и повреде радне дисциплине из члана 179. става 3. тачка 8. Закона о раду у вези члана 18. став 4. тачка 6. алинеја 2. уговора о раду, учињених кривицом тужиоца, при чему је за престанак радног односа доволно да је учинио и само једну од повреда радне обавезе од више повреда које су му стављене на терет, па му је предметним решењем туженог од 06.01.2020.године законито престао радни однос. Пре отказа уговора о раду, тужени послодавац је тужиоца писаним путем упозорио на постојање разлога за отказ, у складу са обавезом из члана 180. Закона о раду. Како је тужиоцу законито престао радни однос, то нема основа да буде враћен на рад код туженог у смислу члана 191. Закона о раду.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић